

INFORMACJA Z DZIAŁALNOŚCI SEKCJI PEDAGOGIKI KULTURY I EDUKACJI MIĘDZYKULTUROWEJ KNP PAN W 2024 ROKU

Sekcja Pedagogiki Kultury i Edukacji Międzykulturowej Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN rozpoczęła działalność w połowie roku, po uzyskaniu nominacji na przewodniczącego sekcji, członków sekcji oraz jej sekretarza. Ostateczny skład został ustalony dopiero w październiku 2024 roku (Józef Górniewicz – przewodniczący sekcji, Ewa Ogrodzka – Mazur – wiceprzewodnicząca, Wioletta Danilewicz, Janusz Gajda, Zenon Jasiński, Dariusz Kubinowski, Jerzy Nikitorowicz, Mirosław Sobecki, Alina Szczurek – Boruta – członkowie sekcji, Łukasz Kwadrans – sekretarz sekcji).

Członkowie sekcji odbyli 4 spotkania merytoryczne i uczestniczyli w kilku konferencjach współorganizowanych przez sekcję. Pierwsze spotkanie odbyło się 28 sierpnia 2024 roku i było poświęcone na sprawy organizacyjne, określenie profilu działalności merytorycznej i kształtowanie zespołów problemowych w obrębie sekcji. Zasadniczą jednak sprawą było omówienie, z inicjatywy Pana Prof. dr hab. Dariusza Kubinowskiego, protestu członków sekcji wobec działań polskiego Ministerstwa Edukacji Narodowej w zakresie pomocy edukacyjnej i materialnej dla dzieci uchodźców z Ukrainy. Skierowano apel do Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN związany z naszą niezgodą na łączenie edukacji uczniów z Ukrainy według polskiej podstawy programowej i powiązanie tego zadania z uzyskaniem pomocy materialnej w formie 800 plus. Według znowelizowanego rozporządzenia MEN tylko te osoby, które będą uczestniczyć w polskim systemie oświatowym otrzymają owo świadczenie materialne. Nasz wniosek zyskał poparcie większości członków KNP PAN i został skierowany do rządu Rzeczypospolitej Polskiej. Odpowiedź Ministerstwa Edukacji Narodowej była w tej sprawie negatywna dla wnioskodawców.

Spotkanie drugie odbyło się 7 października 2024 roku. Członkowie sekcji przyjęli treść apelu skierowanego do rządu polskiego w sprawie kształcenia dzieci uchodźców ukraińskich w polskich szkołach oraz debatowali nad propozycją Pana Prof. dr hab. Dariusza Kubinowskiego nad koncepcją powołania przez polski parlament nowej formuły działania „Komisji Edukacji Narodowej” i nowej koncepcji wychowania patriotycznego zaproponowanego przez Polskie Stronnictwo Ludowe.

Kolejne zebranie członków Sekcji w formule on – line odbyło się 28 października. Wiodącym tematem była inicjatywa Rządu Rzeczypospolitej Polskiej dotycząca czasowego zawieszenia prawa do azylu na terenie kraju dla osób przekraczających granicę kraju (zarówno legalnie jak i nielegalnie). Zaproponowano tekst apelu skierowanego do kierownictwa państwa o nie uruchamianie takiej procedury usuwania z kraju osób starających się o azyl. Dotyczy to szczególnie osób przybyłych z państw, w których występują konflikty zbrojne. Tekst naszego apelu został przedstawiony na posiedzeniu plenarnym Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN i zyskał akceptację większości członków tego gremium. Treść pisma została skierowana do Kancelarii Premiera Rzeczypospolitej Polskiej. Nie uzyskano odpowiedzi od rządu na ten apel.

Ostatnie spotkanie robocze członków sekcji odbyło się 9 grudnia 2024 r. Tematem wiodącym była kategoria tolerancji zaproponowana przez przewodniczącego sekcji pojmowana jako idea filozoficzna, wartość moralna, zasada państwa prawa, postawa społeczna oraz źródło ludzkiego cierpienia, tego, kto jest tolerancyjnym w stosunku do osób nie podzielających tej wartości. W drugiej części spotkania przedstawiono założenia programowe, badawcze i dydaktyczne nowej jednostki organizacyjnej w strukturze Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy – Katedry Pedagogiki Kultury. Głos w tej sprawie zabrali dwa przedstawiciele tej placówki: jej kierownik – Pan prof. dr hab. Paweł Trzos oraz Pan prof. dr hab. Przemysław Grzybowski.

Po długiej dyskusji członkowie i sympatycy sekcji zaproponowali dalszą debatę nad obu poruszonymi w trakcie zebrania sprawami: tolerancją jako zagadnieniem z zakresu filozofii i nauk społecznych oraz działalnością Katedry Pedagogiki Kultury UKW w Bydgoszczy. Na najbliższym spotkaniu w dniu 17 lutego 2025 r. nastąpi dalszy ciąg debaty poświęconej obu fenomenom.

W dniach 25 i 26 czerwca 2024 odbyła się w Katowicach i Cieszynie międzynarodowa konferencja naukowa pt. „Pedagogika wobec wartości i norm ładu społecznego” współorganizowana przez Sekcję PKiEM KNP PAN. Konferencja była połączona z uroczystością nadania tytułu Doktora Honoris Causa Panu Prof. dr hab. Jerzemu Nikitorowiczowi, wieloletniego przewodniczącego Sekcji Pedagogiki Kultury i Edukacji Międzykulturowej KNP PAN i Rektorowi Uniwersytetu w Białymstoku. W czterech sekcjach tematycznych przygotowano blisko 100 referatów.

Dr Anna Szwarc w dniu 28 października 2024 wygłosiła referat pt. „Edukacja regionalna w polskiej szkole” w ramach międzynarodowej konferencji naukowej w Opolu pt. „Śląska mozaika – rola wielokulturowości w kształceniu regionalnym”.

W dniu 7 listopada 2024 roku w formule on – line odbyła się konferencja naukowa współorganizowana przez członków Sekcji Pedagogiki Kultury i Edukacji Międzykulturowej KNP PAN. Była ona poświęcona funkcjonowaniu migrantów w krajach demokracji zachodniej. Mówiono o rodzinach mieszanych (rodzice z różnych kultur), o funkcjonowaniu migrantów w różnorodnych środowiskach lokalnych współczesnej Polski, o postawach Polaków do migrantów, o samopoczuciu migrantów w obcych kulturowo środowiskach społecznych. W spotkaniu wzięły udział 42 osoby z różnych ośrodków akademickich kraju. Część wygłoszonych tekstów została skierowana do upublicznienia w czasopismach naukowych. Ukażą się w roku 2025.

W roku 2024 ukazały się 4 numery czasopisma „Edukacja Międzykulturowa”. W czasopiśmie tym (100 punktów według MNiSW) publikują członkowie Sekcji PKiEM oraz zespołów funkcjonujących przy sekcji. Redaktorami czasopisma są członkinie Sekcji Pedagogiki Kultury i Edukacji Międzykulturowej KNP PAN (Panie prof. prof. Ewa Ogrodzka – Mazur i Alina Szczurek – Boruta)

Na przełomie lat 2024 i 2025 członkowie i sympatycy Sekcji (Panie Prof. prof. Ewa Ogrodzka – Mazur oraz Anna Szafrńska rozpoczęły badania międzynarodowe realizując projekt pt. „Sense of life quality of young adults from Central and Eastern Europe in the context of current social, cultural and educational chances”.

W roku 2024 w Wydawnictwie Adam Marszałek ukazała się unikatowa monografia pt. „Leksykon pedagogiki migracji” przygotowana przez Panie dr hab. Martę Guziuk – Tkacz oraz dr Alicję Siegień – Matyjewicz ze środowiska olsztyńskiej pedagogiki.

Przewodniczący Sekcji Pedagogiki Kultury i Edukacji Międzykulturowej

Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN

Prof. dr hab. Józef Górniewicz